

Vlaanderen
is energie

Energietransitie: Stappenplan voor aanpassing van het reglementair, tarifair en contractueel kader

Febeliec/Voka, 10.03.2016

VREG | uw gids op de energiemarkt

VREG: de Vlaamse energiemarktregulator

Onze doelstellingen

- ▶ Waarborgen van een goed werkende en efficiënt georganiseerde **elektriciteits- en aardgasmarkt** in het Vlaamse Gewest
- ▶ Waarborgen van de betrouwbaarheid en de efficiëntie van het Vlaamse **distributienet** en de verdeling van elektriciteit en aardgas van producent naar gebruiker tegen correcte nettarieven
- ▶ Via een kwaliteitsvolle, efficiënte, effectieve en integere **interne organisatie**

Onze kerntaken

- ▶ Toezichthoudende en controlerende taken
- ▶ Regulerende taken
- ▶ Bemiddeling en beslechting van geschillen
- ▶ Informerende taken
- ▶ Adviserende taken
- ▶ Beheer van steuncertificaten en garanties van oorsprong

Onze context

- ▶ Beleidstraject opgestart binnen VR naar een energievisie en een energiepact
- ▶ Tarifair kader met procedures en richtsnoeren
- ▶ Verhoogde bijdrage Energiefonds vanaf 01/03/16
- ▶ Debat over rol en structuur van distributienetbedrijven
- ▶ Debat over aanpassing van het marktmodel

Onze aanpak

- ▶ Onafhankelijk van sector/uitvoerende macht
 - ▶ Via inspraak en overleg
 - Via informatievergaderingen
 - Via publieke consultaties
 - ▶ Transparantie
 - Gemotiveerde beslissingen
 - Consultatieverslagen
- ⇒ Onafhankelijkheid kan niet zonder procedurele en wettelijke rekenschapsplicht (“accountability”)

Onze focus

- ▶ Hervorming tariefstructuur
- ▶ Adviesverlening over wettelijk kader
- ▶ Aanpassing van de technische reglementen
- ▶ Evenwichtige contractuele verdeling van rechten en plichten
 - Tussen DNB's en netgebruikers (aansluiting)
 - Tussen DNB's en commerciële partijen (toegang tot de netten en levering van ondersteunende diensten)
 - Tussen commerciële partijen en netgebruikers

Vlaanderen
is energie

Hervorming tariefstructuur

Evolutie van de nettarieven en de energiefactuur: onze aanpak

- ▶ Maandelijkse publicatie van cijfers en grafieken
 - Voor gezinnen
 - Voor KMO's

- ▶ In voorbereiding: rapport over evolutie van de distributienettarieven
 - Per klantengroep
 - Per tariefcomponent (o.a. de ODV)

Distributienettarieven 2016

Elektriciteit

Distributienettarieven gewogen gemiddelde	Id klant
1. Component capaciteit (EUR/kW) Basis: gemeten piek laatste 12 maanden = Onderschreven en bijkomend vermogen	53%
2. Component vaste kost (EUR/jaar) = Meet- en telactiviteit	3%
3. Component variabel (EUR/kWh) = Stroombeheer, netverliezen, reactieve E = Openbaredienstverplichtingen = Heffingen en retributies	4% 33% 7%
Totaal DNB kost (excl. BTW)	25.400 €

Vaste kost

Variabele kost

Vlaanderen
is energie

► Id klant : Verbruik dag 1,25 GWh/jr, nacht 0 GWh/jr, Vermogen 500 kW, AMR, MS-net

Distributienettarieven evolutie '15-'16

Elektriciteit

Gewogen gemiddelde (excl. BTW)	Id klant
Distributienettarief 1/1/2015 - 31/7/2015 Verschil t.o.v. vorig tarief	22.600 EUR -2,8%
Distributienettarief 1/8/2015 - 31/12/2015 Verschil t.o.v. vorig tarief	23.500 EUR +4,2%
Distributienettarief 1/1/2016 Verschil t.o.v. vorig tarief	25.400 EUR +7,8%

Distributienettarieven 2016 - Aardgas

Distributienettarieven gewogen gemiddelde	T4 klant	T6 klant
1. Basistarief = Vaste term (EUR/jr) = Capaciteitsterm (EUR/kW) – piek laatste 12 mnd	57% 0%	0% 38%
2. Component vaste kost (EUR/jaar) = Meet- en telactiviteit	2%	4%
3. Basistarief: = Proportionele term EUR/kWh	27%	52%
4. Component variabel (EUR/kWh) = Systeembeheer, compl & suppl diensten = Openbaredienstverplichtingen = Heffingen en retributies	0% 0% 14%	0% 0% 6%
Totaal DNB kost (excl. BTW)	8.400 €	18.650 €

Vaste kost

Variabele kost

Vlaanderen
is energie

- ▶ T4 klant : Verbruik 8 GWh/jr, MMR, capaciteit 4.683 kW
- ▶ T6 klant: Verbruik 36 GWh/jr, AMR, capaciteit 12.000 kW

Distributienettarieven evolutie '15-'16

Aardgas

Gewogen gemiddelde (excl. BTW)	T4 klant	T6 klant
Distributienettarief 1/1/2015 - 31/7/2015 Verschil t.o.v. vorig tarief	8.100 EUR -21,1%	17.800 EUR -22,2%
Distributienettarief 1/8/2015 - 31/12/2015 Verschil t.o.v. vorig tarief	8.900 EUR +10,3%	19.800 EUR +11,5%
Distributienettarief 1/1/2016 Verschil t.o.v. vorig tarief	8.400 EUR -5,4%	18.650 EUR -5,8%

- ▶ T4 klant : Verbruik 8 GWh/jr, MMR, capaciteit 4.683 kW
- ▶ T6 klant: Verbruik 36 GWh/jr, AMR, capaciteit 12.000 kW

Regulering van de distributienettarieven: onze aanpak (1/3)

- ▶ Voorbereiding tariefmethodologie 2017-...
 - Bijstelling van huidige methodologie (incl. consultatie)
 - Integratie van q-factor in formule voor bepaling van toegelaten inkomen
- ▶ Definitieve bepaling en bestemming van de historische saldi 2010-2014
- ▶ Analyse van de tarifiering van niet-periodieke diensten (studies, aansluitingen,..)

Regulering van de distributienettarieven: onze aanpak (2/3)

▶ Aanpassing periodieke tariefstructuur

- Ten vroegste vanaf 2018
- Op basis van consultatieproces

▶ Motivering

- Transparantie (en daarom harmonisatie, vereenvoudiging)
- Afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten
- Aanmoediging van rationeel gebruik van energie en van de infrastructuren
- Kostenvoordelen voor HE en gedistribueerde energieopwekking
- Prikkels voor deelname van vraagzijdemiddelen

Regulering van de distributienettarieven: onze aanpak (3/3)

► Grote uitdagingen

- Tariefdrager voor gebruik van het net: verbruik vs. capaciteit (contractueel of gemeten)
- Doorrekening van kosten per spanningsniveau (cascade)
- Specifieke kosten/voordelen voor injectie

Tariefstructuur met capaciteitstarief wordt onderzocht

- ▶ Gebruik van het net: capaciteit als tariefdrager
- ▶ Netgebruikers die hun capaciteit optimaliseren worden beloond
 - Doel = efficiënter gebruik van distributienetten
- ▶ Berekening capaciteit niet meer op basis van gemeten piek laatste 12 maanden.
 - Gecontracteerd vermogen (50%) EUR/kVA
 - Gemeten maandelijkse piek (50%) EUR/kW
- ▶ Statische capaciteitstarieven (moment van de piek wordt niet beloond noch gepenaliseerd)
 - Geen interactie met leverancierstarieven

Consultatie capaciteitstarief: eind maart – begin april

Vlaanderen
is energie

Wettelijk en reglementair kader

Nieuwe marktorganisatie en datastromen: status

- ▶ Ontwikkeling Centraal Marktsysteem binnen Atrias
- ▶ Voorbereiding nieuwe generatie marktprocessen MIG 6.0, maar ook
 - MIG TPDA (Third Party Data Access)
 - MIG PPP (Prepayment Platform)
- ▶ Monitoring en rapportering
- ▶ Nieuwe noden van energiedienstenbedrijven
- ▶ Nieuw kader voor flexibiliteitsdiensten

Nieuwe marktorganisatie en datastromen: onze adviezen

- ▶ Adviezen voor Energiedecreet en Energiebesluit
 - Slimme meters (ADV-2015-03)
 - Algemeen kader voor flexibiliteitsdiensten (ADV-2016-01)
 - Specifieke regeling voor flexibele toegang voor decentrale productie (in voorbereiding)
 - Databeheer en datastromen (in voorbereiding)

Flexibiliteit: wat?

Flexibiliteit is

“de wijziging van het profiel van productie, injectie, verbruik of afname van energie in reactie op een extern signaal of lokaal gemeten grootheid – al dan niet via een derde partij - teneinde ofwel een dienst in het energiesysteem te verlenen ofwel een financieel voordeel te verkrijgen.”

Nieuwe rollen

aanvrager en dienstverlener van flexibiliteit
(FRP/FSP)

Vlaanderen
is energie

Flexibiliteit: onderscheid

*Commerciële flexibiliteit: flexibiliteit, al dan niet via een derde partij, waarbij de deelname **vrijwillig** is en gebeurt in een georganiseerde energiemarkt met een **vrije, commerciële prijs***

*Technische flexibiliteit: flexibiliteit, waarbij de deelname een **verplichting** is opgelegd door de netbeheerder, in het kader van de exploitatie van zijn net, al dan niet met een **gereguleerde compensatie***

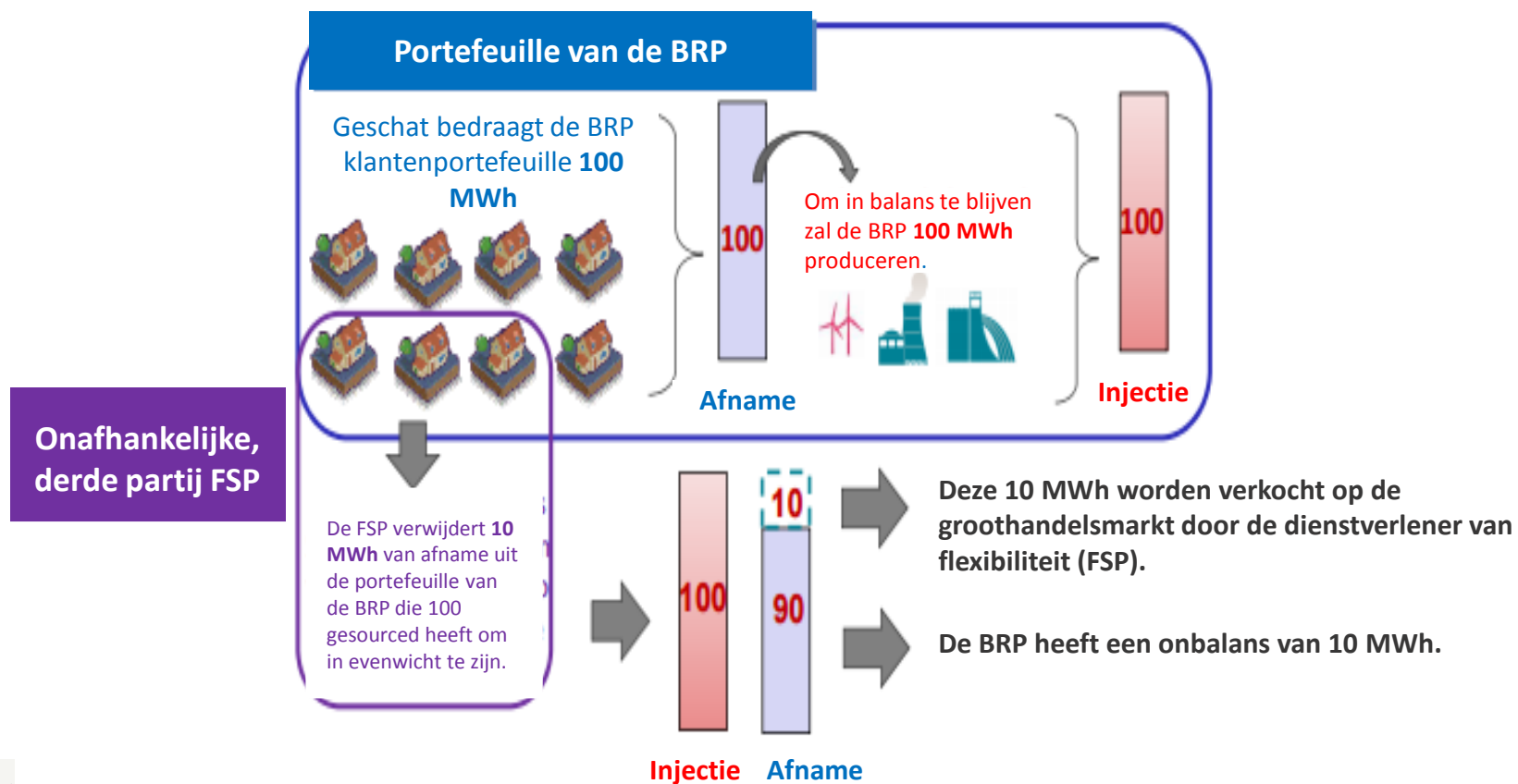

Flexibiliteit: waarvoor?

► Eenzelfde MW flex kan gebruikt worden voor verschillende doeleinden:

- Balancing (bewaren van het evenwicht):
 - × Evenwicht van BRP*: Inter- of Intra BRP
 - × Reserves van TNB: R3 DP (later R1/R2/...)
- Congestiebeheer (vermijden van congestie)
 - × voor DNB of TNB
- Bevoorradingzekerheid voor TNB
- Netverliezen of spanningscontrole voor DNB of TNB
- ...

Flexibiliteit: het probleem van “energieoverdracht”

Flexibiliteit: de basisprincipes (1/2)

- ▶ *Elke netgebruiker heeft het recht om deel te nemen aan flexibiliteit of zijn flexibiliteit te valoriseren zonder dat zijn leverancier of de evenwichtsverantwoordelijke van de leverancier zich daartegen kunnen verzetten.*
- ▶ *Elke netgebruiker heeft het recht om zelf dienstverlener van flexibiliteit te worden of zijn dienstverlener van flexibiliteit vrij te kiezen of te veranderen onafhankelijk van zijn elektriciteitsleverancier.*
- ▶ *Elke dienstverlener van flexibiliteit moet de evenwichtsverantwoordelijkheid van de activering van flexibiliteit op zich nemen (door zelf BRP te worden of een geassocieerde BRP te kiezen).*

Flexibiliteit: de basisprincipes (2/2)*

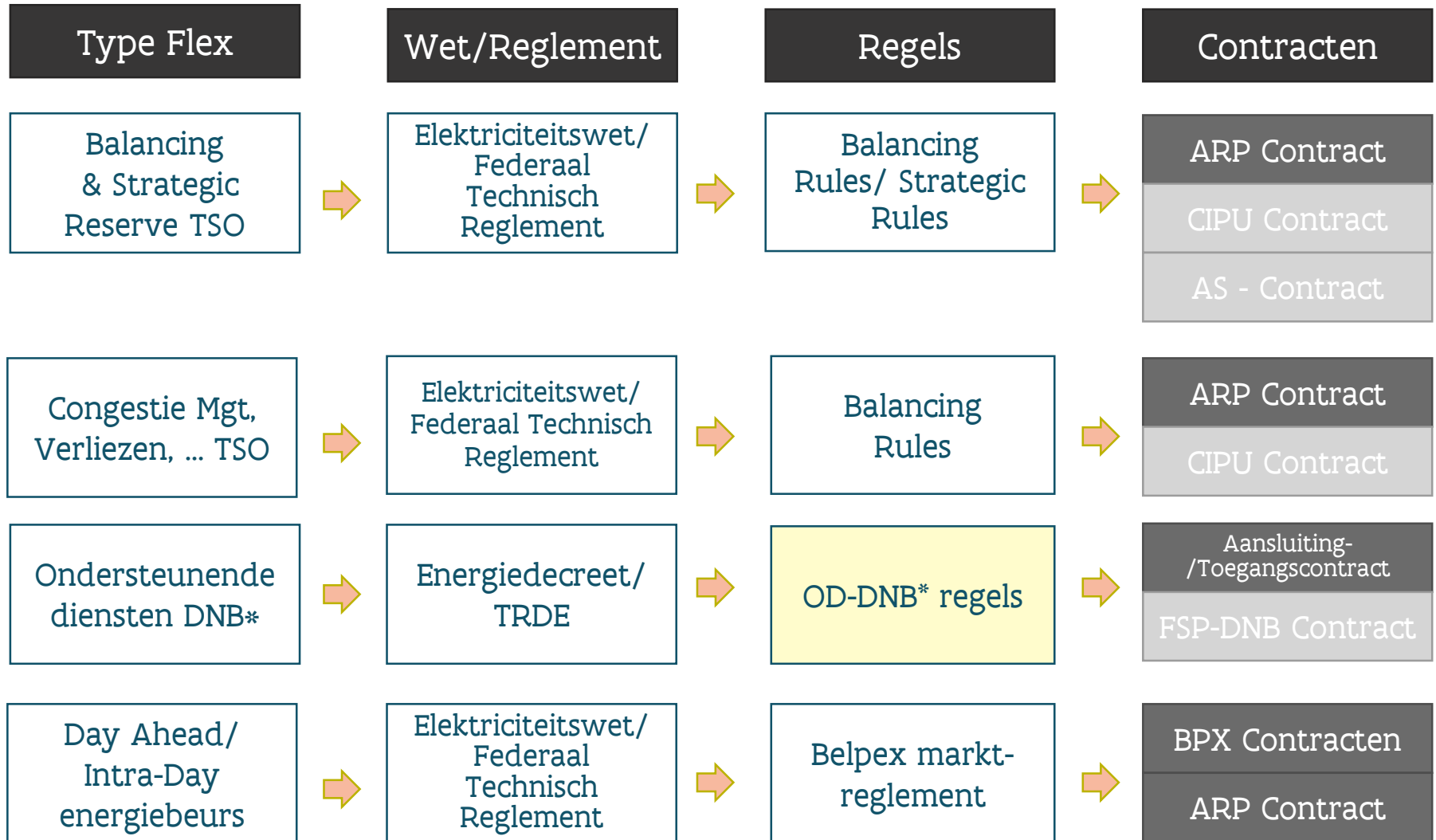
- ▶ *De tussenkomst van een dienstverlener van flexibiliteit mag niet ten nadele zijn van andere partijen.*
- ▶ *De netgebruiker is de houder van zijn meet- en telgegevens en kan deze vrij doorgeven.*
- ▶ *De vertrouwelijkheid van de commercieel gevoelige gegevens moet worden gewaarborgd. Elke partij moet gelijk behandeld worden.*

(*): De federale principes worden gealigneerd met CREG en de andere gewesten.

Nieuwe marktorganisatie en datastromen: onze aanpak

- ▶ Opstellen nieuwe Technische Reglementen Distributie
- ▶ Coördinatie van technische regels en hervorming tariefstructuur
- ▶ Ontwikkeling OD-DNB regels
 - Procedures en voorwaarden voor ondersteunende diensten
- ▶ In lijn met Energiedecreet en Europese Netwerkcodes

Introductie OD-DNB regels

*: Voor het plaatselijk vervoernet wordt dit best analoog geregeld voor de onderwerpen die onder de gewestelijke bevoegdheid vallen

Vlaanderen
is energie

Contractueel kader

Marktorganisatie

- ▶ Nieuwe actoren doen intrede op de markt: leveranciers van flexibiliteitsdiensten
 - Commerciële markt
 - Ondersteunende diensten voor netbeheerders
- ▶ Netgebruiker zal actievere rol gaan spelen
 - Vraagzijdebeheer
 - Flexibele productie
- ▶ Aanpassing contractueel kader op HS/MS vereist
 - Aansluiting, toegang en nieuwe contractuele relaties voor flex
- ▶ Uitbreiding naar laagspanning vergt invoering slimme meters
 - Nog geen politieke besluitvorming na ADV-2015-03

Aansluitingscontract (1/4)

▶ Aangepast contract

- Voorgelegd aan ons voor nazicht en commentaar
- Huidig TRD vereist nog geen goedkeuring door regulator
- Commentaar VREG: ADV-2015-09 van 22/12/2015
- Netbeheerders verwerkten commentaar; we ontvingen teksten 17/02 en zien dit nog na
- Vervolgens goedkeuring door RvB van DNBs – publicatie - inwerkingtreding

▶ Wat zit erin?

- Nieuwe, modulaire structuur: hoofddocument met modelbijlagen. Bijlage “algemene voorwaarden” en enkele specifieke bijlagen (bijzondere voorwaarden)
- Transparanter en duidelijker (inhoudstafel, herschikking bepalingen, nazicht en correctie terminologie, ...)

Aansluitingscontract (2/4)

▶ Wat zit erin? (vervolg)

→ Nieuwe bepalingen n.a.v. nieuwe regelgeving (decreet, TRD) alsook n.a.v. nieuwe ontwikkelingen, zoals, in algemene voorwaarden:

- Aanvraag tot wijziging aansluiting/installatie met invloed op net: basis TRD maar thans gedetailleerd uitgewerkt in contract
- Introductie decretale vergoedingsplichten DNB: enkele contractuele bepalingen ingevoegd
- Betalingsmodaliteiten vereenvoudigd en opgedeeld naar “aansluiting” en “gebruik net”
- Beschrijving onrechtmatige afname

Aansluitingscontract (3/4)

▶ Wat zit erin? (vervolg)

→ M.b.t. de bijlagen:

- bepaalde bijlagen (zoals bijlage Modulatie) werden al gebruikt, maar er was geen model-bijlage (publiek beschikbaar)
- andere bijlagen betreffen (herziene versie van) teksten die destijds in algemene voorwaarden stonden, maar eigenlijk bijzondere voorwaarden zijn, voor specifieke klantencategorie (zoals Trans HS-aansluiting)

▶ Van toepassing op?

→ Nieuwe netgebruikers

→ Bij significante wijziging aan aansluiting

→ Bestaande contracten blijven geldig, maar kunnen worden vervangen in wederzijds akkoord

Aansluitingscontract (4/4)

- ▶ Welke thema's moeten verder uitgewerkt worden?
 - Aansprakelijkheid (o.m. plafonds vergoedingen, forfaitaire schadeberekening materiële schade)
 - Flexibiliteit (o.m. telecontrole en noodstop)
 - Afgestemd op decretaal kader
- ▶ Gewenste timing: 01/01/2018
- ▶ Timing, werkwijze en scope worden nog geconsulteerd (april 2016)
- ▶ Nieuw TRD vereist goedkeuring Aansluitingscontract door regulator

Toegangscontract (1/3)

▶ Huidige toegangscontracten

- Ter vervanging van toegangsreglementen die niet meer aangepast waren aan wettelijke context
- Ondertekend in de loop van 2015
- Geen goedkeuring door regulator, wel nauwe samenwerking

▶ Rol toegangshouder ligt vast in Technische Reglementen

- Op distributienetten is dit verantwoordelijkheid voor
 - Leveranciers
 - Producenten
- Op plaatselijk vervoernet kan elke netgebruiker toegangshouder zijn
- Toegangscontracten zijn ondergeschikt aan Technische Reglementen

Toegangscontract (2/3)

▶ Wat is aangepast?

→ Slechts beperkt aantal aanpassingen

- Verduidelijkingen en vereenvoudigingen, tekstuele suggesties
- Versterking evenwicht

→ Verduidelijkingen en vereenvoudigingen, voorbeelden

- Invoegen definitie 'ernstige signalen in de markt'
- Wegwerken verwarring tussen opschorting en beëindiging voor één/enkele toegangspunten (een toegangspunt de toegang ontzeggen) versus alle toegangspunten van een bepaalde leverancier (de leverancier de toegang ontzeggen)

→ Versterking evenwicht, voorbeeld

- Aanpassing contract enkel mogelijk na overleg tussen partijen

Toegangscontract (3/3)

▶ Herziening

- Herzieningstraject nog nader te bepalen qua scope en timing
- Nieuw TRD vereist goedkeuring van (wijzigingen aan) Toegangscontract door regulator

▶ Binnen het zogenaamde leveranciersmodel (“cascademechanisme”) dragen de toegangshouders kosten i.v.m. de facturatie en de niet-betaling van nettarieven

- Invoering van een vergoedingsmechanisme voor het wanbetalingsrisico en de factureringskosten van de toegangshouder ligt ter discussie
- Tarifaire gevolgen van nieuwe kosten distributienetbeheerders

FSP-DNB contract

- ▶ Contracten voor levering van flexibiliteitsdiensten
 - Levering van ondersteunende diensten aan netbeheerders (b.v. in het kader van R3DP: tertiaire reserve voor ELIA)
- ▶ Onderzoek van DNB naar operationele impact op het net
- ▶ Te bekijken op niveau Technisch Reglement hoe commerciële levering van flexibiliteit aan marktpartijen of netgebruikers wordt gereguleerd

Conclusie

- ▶ We geven de voorkeur aan een pro-actieve aanpak
- ▶ We hechten veel belang aan overleg
 - Beleidsplatform (3-4 maal per jaar)
 - Ad hoc overleg over reguleringsvraagstukken
 - Publieke consultaties
- ▶ We bemiddelen in en beslechten geschillen indien netgebruiker zich te kort voelt gedaan

Consultatie 2016

Periode	Onderwerp consultatie
Q1	Servicecheck
Q1	Herziening van de technische reglementen: Structuur
Q1	Advies disclosure
Q2	Toekomstige tariefstructuur
Q2	Actualisatie medeling openbaarheid van bestuur - vertrouwelijkheid
Q2	Evaluatie van onze richtlijnen consultaties
Q2	Tariefmethodologie 2017-20xx
Q4	Herziening van technische reglementen: eerste versie

Vlaanderen
is energie

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

gratis telefoon 1700 - 4 'Andere vraag'

info@vreg.be

www.vreg.be

Twitter: [@vreg_be](https://twitter.com/vreg_be)

Facebook: VREG

Schrijf u in op onze nieuwsbrief op www.vreg.be/nieuws